

Abonē un lasi
«Novadnieku»,
lai būtu drošs,
ka jaunāko ziņu
pietiks visam
2001. gadam.

Abonē «Novadnieku» un vinnē
balvas, dāvanu kartes un ieejas karti
divām personām uz

«Gadsimta Preses balli».

Deputāti izsaka neuzticību Rudzātu pagasta padomes priekšsēdētājam

● No kreisās bijušais Rudzātu pagasta padomes priekšsēdētājs Jānis Viļums, jaunievēlētais Rudzātu pagasta padomes priekšsēdētājs Jānis Zeps, deputāti Pāvels Zukulis un Ruta Kliņķe pagasta padomes sēdē 6. novembrī. Balsojumā piedalījās arī deputāti Edgars Vaivods, Vladislavs Sprīngis un Ingrīda Zaķe.

Foto: M. Rukosujevs

Pirms nedēļas Rudzātu pagasta padomes deputāti ārkārtas sēdē nobalsoja par neuzticības izteikšanu padomes priekšsēdētājam Jānim Viļumam. Pirmdien ar balsu vairākumu tika ievēlēts jauns pašvaldības vadītājs Jānis Zeps.

Deputāti Jānim Viļumam pārmeta neatbilstošu darba vadības stilu, likuma «Par pašvaldībām» neievērošanu, pagasta padomes pieņemto lēmumu neprecīzu izpildi, ar likumu «Par pašvaldībām» piešķirto pilnvaru pārkāpšanu, kā arī grāmatvedības likuma pārkāpšanu un līdzekļu izsaimniekošanu. Kādēļ tika pieņemts radikālais lēmums par neuzticības izteikšanu pagasta padomes vadītājam Jānim Viļumam, «Novadnieks» jautāja deputātiem Edgaram Vaivodam, Pāvelam Zukulim un Vladislavam Sprīngim. Deputātus neapmierināja priekšnieka vadības stils, ko, viņuprāt, nekādi nevar uzskatīt par demokrātisku. — Visi pagasta darbinieki, arī

deputāti tika turēti milzīgā stresā un sasprindzinājumā. Nav iespējams strādāt apstākļos, kad darbinieki tiek lamāti, pazemoti. Tieši šī iemesla dēļ no darba bija spiesta aiziet iepriekšējā sekretāre, kas bija visnotaļ profesionāla darbiniece. Vairumā gadījumu vadītājs savu panāca ar kliegšanu, šantāžu un tamlīdzīgām metodēm.

Šāda situācija Rudzātu pagastā pēc deputātu stāstītā nav izveidojusies pēdējā laikā, bet turpinās ilgstoši. Pat, ņemot vērā savas pilnvaras, deputāti nav spējuši ietekmēt J. Viļuma autoritāro vadības stilu. Šajā situācijā punktu pielicis nu jau bijušā pašvaldības vadītāja paziņojums, ka nākamajiem pagasta padomes deputātiem darbs būs jāsāk ar mīnusiem, jo izveidojies līdzekļu pārtēriņš. — Nākošo budžeta gadu būšot jāsāk ar pārādiem, toties ar uzlikto jautājumu un sakārtotiem loģiem, — tā skaidrojis J. Viļums.

Vai deputāti uzskata, ka pašvaldības līdzekļi tērēti neietderīgi? Viennozīmīgu atbildi viņi nesniedza, taču atzina, ka atsevišķos gadījumos

tērēts vairāk. Atvēlēto 100 latu vietā lielākam pirkumam iztērēti 500 lati. Telefonsarunu rēķinu nomaksai plānoto 900 latu vietā deviņos mēnešos iztērēti 1,5 tūkstoši latu. Deputātuprāt, nav pieļaujama situācija, kad priekšnieks mēneša laikā pa telefonu «norunā» 170 latus. Pie tam, telefonsarunas notikušas naktīs, kas arī neliecina par šo tēriņu lietderību. Kā pierādījums apgalvojumiem ir sarunu izdrukās kaut vai par martu, kas liecina, ka viena telefonsaruna pašvaldībai izmaksājusi pat četrus latus. Diemžēl iegūt izdrukās esot bijis visai grūti, jo vadītājs, aizbildinoties, ka sarunu analīze ir maksas pakalpojums, no tām atteicies. Nekādi paskaidrojumi deputātiem par šo sarunu lietderību neesot sniegti.

Deputātus neapmierināja tas, kā tika izmantots pašvaldības transports, arī te līdzekļi tērēti nemotivēti. — Pagasta iedzīvotāji vislabāk redz, kā, kad, kur un ar ko tiek braukts. Vairākkārt cilvēki ir teikuši un pārmetuši, ka pagasts ir pakļauts zemnieku saimniecībai «Jāņi», kur saimnieko

Fakti

Jānis Zeps.

Dzimis

1955. gada 4. jūnijā.

Mācījies

Rudzātu vidusskolā.

Ģimenes stāvoklis:

precējies, 4 bērni.

Viļuma kungs, ka tas ir kā zemnieku saimniecības piedēklis, atzīst Rudzātu pagasta padomes deputāti.

Pirmdien kārtējā pašvaldības sēdē padomes priekšsēdētāja amatam tika izvirzīts deputāts Jānis Zeps. Viņa kandidatūras izvirzīšanu deputāti pamatoja sekojoši — Jānim Zepam pietika drosmes ierosināt jautājumu par neuzticības balsojumu, tas liecina, ka viņš ir cilvēks ar mugurkaulu.

□□□

«Novadnieka» rīcībā ir informācija, ka Rudzātu pagasta padomes darbu ir izvērtējusi Valsts kontrole, taču tās atzinums pagaidām nav tapis zināms atklātībai. Ar valsts kontroles atzinumu lasītājus iepazīstināsim vēlāk.

G.Kraukle

Preiļu novada deputāti jau lemj kopā

Šodien paredzēta jaunizveidotā Preiļu novada domes ārkārtas sēde, kurā iekārtas pieņem lēmumu par teritoriālo komiteju ar juridiskas personas statusu izveidošanu. Kā «Novadniekam» paskaidroja novada domes priekšsēdētājs Ilmārs Meluškāns, vēl ir jāapstiprina novada domes nolikums. Atbilstoši likuma «Par pašvaldībām» 21. panta prasībām nolikumā būs noteikts, kādu jautājumu lemlšana būs novada domes kompetencē, bet par kādiem lemt tiesīgas teritoriālās komitejas.

Atbilstoši likumam novada dome uz kopīgu sēdi pulcēsies reizi mēnesī. Tuvākajā novada domes sēdē būs jāizveido vēlēšanu komisija, jo līdz šim katrā pašvaldībā bija sava komisija. Bet par svarīgāko un sarežģītāko uzdevumu I. Meluškāns uzskata nākamā gada budžeta projekta izstrādi. Preiļu pilsētas deputāti jaunā budžeta ideju jau apsprieduši, tagad aptaujas lapas izdalītas Aizkalnes un Preiļu pagasta komitejām.

L. Kirillova

Lāčplēša diena — varoņu piemiņai

Preiļu pagasts

◆ 11. novembrī pulksten 16.00 notiks piemiņas brīdis pie Lāčplēša ordeņa kavaliera Ignata Beča pieminekļa Litavniekos.

Zemessardze

◆ 11. novembrī Zemessardzes 35. Preiļu bataljons piedalīsies parādē Rēzeknē pie Atbrīvošanas pieminekļa.

◆ 10. novembrī pie Ilzes ezera notiks Jaunaglonas arodvidusskolas organizētās jaunsargu sacensības «Vīru spēles». Sākums paredzēts pulksten 9.00.

Preiļi

◆ 11. novembrī pulksten 17.30 mūzikas skolas zālē notiks Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja izstāžu atklāšana. Muzejs sagatavojis divas izstādes. «Cilvēks gadu gaismā» ir izstāde par Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieriem, garīdzniekiem Aloiziju Broku un Nikodemu Rancānu. Otra izstāde ir «Kristīgā māksla», un tajā ar saviem darbiem piedalās Rēzeknes mākslas koledžas audzēkņi.

◆ Pēc izstāžu atklāšanas notiks koncerts, ko sniegs Aglonas bazilikas koris «Magnificat».

Līvāni

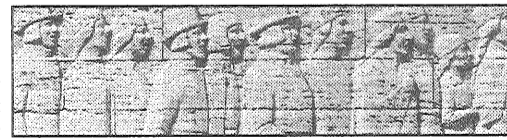
◆ Līvānos 11. novembrī novada iedzīvotāji aicināti piedalīties tradicionālajā lāpu gājienā. Pulcēšanās pulksten 17.00 pie Līvānu ģimnāzijas. Svinīgais pasākums ar Rožupes vokālā ansambļa un novada skolu jaunatnes piedalīšanos pilsētas parkā.

Aglonas pagasts

◆ 10. novembrī pulksten 12.30 Aglonas vidusskolā paredzētas vietējās «Vīru spēles», kā arī koncerts. Piedalās Krāslavas ģimnāzijas, Daugavpils 12. vidusskolas audzēkņi. Pasākums notiek Sorosa fonda projekta «Atvērtā skola» ietvaros.

Rajona galvenā bibliotēka

◆ Lasītavā skatāma Lāčplēša dienai veltīta izstāde.

Precizējums

31. oktobra «Novadniekā» rakstā «Kur paliek sociālās iemaksas?» uzrādīta kļūdaina Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras Preiļu filiāles adrese. Pareizā adrese — Preiļi, Paulāna ielā 3a.

10. novembrī «Novadnieks» aicina uz tikšanos

- Rušonas pagasta iedzīvotājus kultūras nama zālē pulksten 10.00
- Saunas pagasta iedzīvotājus pagasta nama zālē pulksten 13.00,
- Salas skolā pulksten 15.00.

«Novadnieka» žurnālisti uzklausi jūsu ieteikumus, atbildēs uz jautājumiem. Organizēs konkursus, būs arī balvas.

Uz vietas varēs abonēt «Novadnieku» 2001. gadam.

Abonentiem, kas pasūtīs laikrakstu uz visu gadu, turpat būs iespēja laimēt ieejas karti uz «Gadsimta Preses balli», pārējiem abonentiem — laimēt dāvanu kartes.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Cēsu medus Rīgas lačiem

Cēsu firma «Vinnis» uz gadu kļuvusi par Rīgas zooloģiskā dārza sponsoru. Viņu pārziņā ir medus un citu kārūmu piegādāšana zooloģiskā dārza lačiem, stāsta firmas izpilddirektors Aigars Rezgālis Cēsu rajona laikrakstā «Druva». Gada laikā ķepaiņiem piegādās kārūmus 500 latu vērtībā. Medus netiek dots visiem lačiem, jo, kā izrādās, visi to neēd. Toties tiem, kuriem garšo, medu dod tikai nelielos daudzumos.

Baltijas jūra ir saindēta

Daudzreiz ir izskanējusi informācija par Baltijas jūras dziļu bistamajiem noslēpumiem. Laikraksts «Izvestija» publicējis materiālu, kurā apgalvots, ka Baltijas jūra jebkurā brīdī var kļūt par mirušu sālsūdens ezeru. Ir vismaz divas vietas Baltijā, kur apglabāti no nacistiem iegūtie ķīmiskie ieroči. Krievijas eksperti brīdina, ka, pēc viņu aprēķiniem, daļai no šiem krājumiem — kopumā 300 000 tonnu lādīņu un cisternu, kurās atrodas iprīts, luizīts un citas indes, — jau pēc pieciem septiņiem gadiem beigsies izturības termiņš. Indes izklūs no metāliskā apvalka.

Ķīmiskos ieročus Baltijas jūrā sabēruši gan PSRS, gan Lielbritānijas un ASV bruņotie spēki. Padomju Savienības rīcībā nokļuva 35-40 tonnas ķīmisko ieroču, ko krievu armija nosludināja Liepājas ostas un Dānijas piederošās Bornholmas salas rajonā. PSRS sabiedrotie savu kravu ielādēja lietošanai nederīgos kuģos, kurus pēc tam nogremdēja Skageraka un Kategatas šaurumos. Abu armiju šķietami iznīcinātajos krājumos esot vismaz 14 dažādu indīgo vielu paveidi un atvasinājumi, ko no izplūšanas ūdenī aizsargā vienīgi jūras sāls nesaēstais metāla pārpalikums.

Tiek spriests par iespējamo jūras tīrīšanu, bet valstīm pagaidām nav vienprātības šajā jautājumā.

Tapusi latviešu lamu vārdnīca

Klajā nākusi pirmā latviešu lamu vārdnīca. Tās izdevējs habilitētais profesors Pāvils Zariņš, informē LETA. Brošūra izdota 1000 eksemplāros un tajā apkopoti 469 lamu vārdi. Grāmatnīcās šīs vārdnīcas pārdošanā nebūs.

Cēsu pastnieces apgūs karatē

Kā ziņo LETA, Cēsu pastnieces tuvākajā laikā pašsargsardzības nolūkā apgūs kaujas mākslas karatē pamatzināšanas. Paredzēts apmācīt 23 pastnieces.

Latvijas iedzīvotāju uzticības reitings oktobrī

Sabiedriskās domas pētījumu centra SKDS oktobrī veiktās aptaujas rezultāti liecina, ka Latvijas iedzīvotāji visvairāk uzticas radio, baznīcai, televīzijai, Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem, robezsardzei, presei, Latvijas Bankai un arodbiedrībām. Neuzticas — pašvaldībām, policijai, valsts kontrolei, tiesai, Ministru Kabineta, Valsts ieņēmumu dienestam, Saeimai, muitai un Privatizācijas aģentūrai.

Rīgas jubilejas rikošanai nepieciešams savākt 6 miljonus latu

Rīgas astoņsimt gadu jubilejas svinības, kuras ilgs visu nākamo gadu, izmaksās vairākus miljonus latu, bet pagaidām Rīgas uzņēmēji šim nolūkam ziedojuši tikai aptuveni 200 000 latu. Visas cerības tiek liktas uz nākamo gada pilsētas budžetu un galvaspilsētas uzņēmēju atsaucību, bet nav cerību tuvāko mēnešu laikā savākt tik nozīmīgu summu, ja to nevarēja izdarīt līdz šim. Rīgas pilsētas 2001. gada budžeta pilsētas svinībām iecerēts atvēlēt ap 3 miljoniem latu. Tas nozīmē, ka ikviens rīdzinieks svētkiem «iemaksās» ap 4 latiem.

Ziņas sagatavoja T.Elste

VIETĒJĀS ZIŅAS

Pašvaldību apvienošanu nepieciešams paātrināt

Preiļu novada izveides projekts pagaidām Latvijā ir tikai septītais. Visā valstī līdz šim brīvprātīgi apvienojušies tikai 27 pagasti. Kāpēc pašvaldību reforma noris tik lēni? Uz šo un citiem jautājumiem «Novadniekam» atbildēja īpašo uzdevumu valsts ministrs pārvaldes un pašvaldību reformu lietās Jānis Krūmiņš.

— Reforma patiešām notiek pārāk lēni. Pilnīgi iespējams, ka Preiļu novads šogad valstī ir pēdējā jaunizveidotā pašvaldība. Tāpēc Pašvaldību lietu pārvalde tagad gatavo konceptuālas nostādnes, ar kurām nāks klajā nākamā gada martā. Pieļauju, ka tajās vairs netiks stimulēta pašvaldību sadarbība, bet apvienošanās vietā tiks uzsvērtā pievienošanās.

Skaidrs ir tas, ka process jāpaātrina. Piemēram, Zviedrijā, kur ir daudz lielāks valsts iedzīvotāju skaits un nacio-

nālā bagātība, ir tikai 289 pašvaldības. Latvijā pašlaik ir 552 vietējās pašvaldības. Lai mēs varētu pretendēt uz Eiropas Savienības pirmsiestāšanās fondu naudu, lai varētu veiksmīgi sadarboties ar pārrobežu partneriem, ir nepieciešami spēcīgi novadi, lielas un spēcīgas pašvaldības. Jāceļ arī pašvaldību menedžmenta līmenis.

Reformas mērķis taču ir panākt, lai cilvēkiem būtu labāk, lai viņu bērniem mācītu darba tirgū konkurētspējīgs pedagogs, lai skolotāji par savu

darbu skolās saņemtu pietiekamu algu. Tomēr reformas procesā nedrīkst aizmirst arī vēsturiskās tradīcijas, jāievēro etnopsiholoģiskā saderība, kultūras paražas.

Viens no apvienošanās procesu traucējošiem faktoriem ir telekomunikāciju problēmas. Situācija ir tāda, ka dažām pašvaldībām būtu ērtāk apvienoties ar kaimiņiem no blakus rajona. Taču tas nav iespējams, jo nepieciešami pārlieku ievērojami līdzekļi tikai telefoncentrāļu pārprogrammēšanai vien. Otra problēma ir nepietiekamais ceļu tīkls laukos.

Uzskatu, ka brīvprātīga pagastu apvienošanās nekad nebūs pietiekami dinamiska. Valstij būs jāpieliek zināmas pūles, lai process turpinātos. Bez tam ir svarīgi pašvaldību reformu sasaitīt ar reģionālo reformu. Šī procesa aktivizē-

šanā lielāka vieta ierādāma attīstības aģentūrām.

Ar lielu nepacietību gaidu, kad pateiks, kura ministrija būs atbildīga par reģionālo reformu. Uzskatu, ka reformas veiksmē būs atkarīga arī no tā, cik saprātīgi tiks izvietotas reģionālās valsts iestādes. Lielākajai daļai dienestu pašlaik ir ļoti dažāds reģionālo iestāžu skaits, — slimokasēm, policijai, zemes dienestam un tā tālāk. Tagadējie rajonu centri varētu kļūt par tā saucamajām vienas pieturas aģentūrām jeb informācijas pakalpojumu centriem, kur jebkurš iedzīvotājs varētu saņemt vienotā nepieciešamo informāciju par jebkuru jautājumu loku. Tāpēc vienlaikus jādomā par vienotas informācijas sistēmas izveidi, kas ļautu cilvēkiem savas problēmas risināt elektroniskā veidā.

L.Kirillova

Preiļu pensionāri savas tiesības aizstāvēs organizēti

Turpmāk Preiļu pensionāru tiesības organizēti aizstāvēs un par viņu labklājību rūpēsies organizācija ar juridisku statusu «Preiļu pilsētas pensionāru apvienība», kas nodibināta 4. novembrī.

Pēc 16. oktobrī notikušā pensionāru mītiņa Preiļos tika izveidota iniciatīvas grupa, kuras mērķis bija saliedēt pilsētā dzīvojošos vecos cilvēkus, izveidot stabilu organizāciju, kas palīdzētu atrisināt samilzušās problēmas. Preiļu pilsētas pensionāru apvienības pārvaldi turpmāk vadīs Ana-

tolis Berjoza. Ievēlēja apvienības valde septiņu cilvēku sastāvā. Valdes priekšsēdētāja ir Irēna Timošenko, vietniece Svetlana Karajeva, bet valdes locekļi — Eduards Caics, Antons Logins, Marija Madelāne, Janīna Eiduka un Veneranda Utināne. Ievēlēts arī revidents, tas būs Pēteris Stafeckis. Pašlaik darboties apvienībā izteikuši vēlēšanas 34 Preiļu pensionāri.

Mēs esam apņēmības pilni nopietni strādāt, «Novadniekam» teica Preiļu pilsētas pensionāru apvienības valdes priekšsēdētāja Irēna Timošenko. Viņa pastāstīja, ka pirmais uzdevums būs sagatavot piln-

gi visu pilsētā dzīvojošo pensionāru sarakstu. Lai veiktu šādu uzskaiti, tiek veidota darba grupa, kuras locekļi ieradīsies mājās pie katra no šiem vecajiem cilvēkiem, iepazīsies ar to dzīves apstākļiem un viņu vēlmēm. Tikai tad arī radīsies pilnīga skaidrība, kam un kāda konkrēta palīdzība vajadzīga.

Par otru svarīgu uzdevumu tiek uzskatīta pašpalīdzības fonda izveidošana. Pagaidām tiek vākta informācija par to, kā šādi fondi veidoti un kā tie darbojas citos Latvijas rajonos, cik lielu daļu šajā fondā iemaksā pašvaldība, uzņēmēji, kādi ir citi finansējuma

avoti. Valde uzskata, ka pensionāriem iespēju robežās palīdzēs ar malkas piegādi, segs kādu daļu komunālo maksājumu, varbūt kādam citam palīdzēs pārcelties uz pensionātu.

Vēl pensionāru apvienība plāno kopīgiem spēkiem tikt skaidrībā ar apkures problēmām un cer piedalīties pilsētas nākamā gada budžeta apspriešanā.

Interesenti Preiļu pilsētas pensionāru apvienību var meklēt nevalstisko organizāciju koordinācijas centrā Preiļos, Brīvības ielā 7.

L.Kirillova

Plešas cilvēktiesību atbalsta tīkls

Cilvēktiesību atbalsta tīkls (CAT) ir Sorosa Fonda Latvija/COLPI kopīgs projekts sadarbībā ar nevalstisko organizāciju (NVO) centru un reģionālajiem NVO centriem. Par tā darbību «Novadniekam» pastāstīja Preiļu NVO koordinācijas centra administratore Tatjana Kolosova.

Visā Latvijā ir desmit reģionālie cilvēktiesību atbalsta centri, mums tuvākie ir Daugavpilī, Jēkabpilī un Rēzeknē. Šie centri veic trīs galvenās funkcijas. Pirmkārt, tā

ir informācijas sniegšana par cilvēktiesībām jebkuram interesentam (bibliotēkas, spēkā esošo tiesību normu datu bāze, uzziņu dienests — kur meklēt palīdzību, ja pārkāptas cilvēktiesības). Otrkārt, cilvēktiesību izglītības organizāšana NVO un citiem interesentiem (semināri, diskusijas ar valsts pārvaldes un pašvaldību pārstāvjiem). Treškārt, sabiedrības aktivizēšana, tajā skaitā arī sadarbības tīklu veidošana un attīstīšana starp organizācijām.

T.Kolosova uzsvēra, ka cilvēktiesību atbalsta tīkls tomēr nesniedz konsultācijas visās tiesību nozarēs, bet gan pār-

svarā tikai cilvēktiesībās, kā arī darba tiesībās un pašvaldību tiesībās. Konsultācijām vairāk ir informatīvs raksturs.

Cilvēktiesību izglītības jomā jau notikuši vairāki semināri — «Invalidu integrācija mūsdienu sabiedrībā», «Cilvēktiesību ABC», «Darba tiesības». Skolēniem notika konkursi «Cilvēktiesības», «Cilvēktiesības un mediji», «Cilvēktiesību monitorings», «Bērnu tiesības».

Semināros bija iespējas tikties ar lieliskiem juristiem, kas strādā augstskolās, piedalījušies likumprojektu izstrādāšanā, stažējušies ārvalstīs. Lai gan ar savu tiesību zinā-

šanām Latgalē nemaz nav tik spoži un sarīkojumus apmaksāja Sorosa fonds Latvija un COLPI, semināri nebija kupli apmeklēti.

Līdzīgas konsultāciju dienas notiek arī Preiļos. Pirmā NVO centrā jau bija 30. oktobrī. Tagad interesenti tiek gaidīti 14. novembrī, kad Preiļos viesosies Cilvēktiesību atbalsta tīkla Jēkabpils nodaļas koordinatore Kristīne Liepiņa, viņa uzklaušis jautājumus no pulksten 15.00 līdz 17.00. 23. novembrī tikšanās organizē Rēzeknes nodaļas koordinators Alvis Začests.

L.Kirillova

NOVADNIEKS

Iznāk kopš 1950. gada 29. marta.

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Laikraksts iznāk divpadsmit reizes mēnesī (otrdien, ceturtdien, sestdien).

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālrunis: 22059, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

22305 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

22154, 21996 (žurnālistiem). Fakss 22305.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

CETURTDIENAS INTERVIJA

Kā tas toreiz notika, kā ģimnāzijas pedagogu komanda veidojās, es vairs īsti neatceros, saka Preiļu Valsts ģimnāzijas direktora vietniece LIGITA PAUNIŅA. Man liekas, mēs, vidusskolas posma skolotāji, kā pašsaprotamu lietu uzņēmām to, ka visi kopā veidojam ģimnāzijas modeli, un visi kopā tajā strādāsim. Toreiz man tika piedāvāts palikt par direktori pamatskolā. Atteicos, jo vienmēr esmu turējies pie uzskata, ka sievietēm direktora amats nav īsti piemērots.

Foto: M.Rukosujevs

3.

Cilvēks no direktora komandas

Preiļu Valsts ģimnāzijas direktora vietniece Ligita Pauniņa ir dzimusi Balvu rajonā, bet vēlākie bērnības un skolas gadi vadīti Krāslavā. Tētis un mamma bija mežsārgi, tāpēc Ligitas jaukākās atmiņas saistās ar mežiem, ar koku un klusuma valstību, ar tūriem, sveķaini smaržojošiem priežu siliem, ar silpurenēm. Tās, starp citu, ir Ligitas mīļākās puķes. Tāpat kā cēlas, iznesīgās gerberas. Vēl Ligitai patīk rudens. Tas krāsainais, zeltainais arī, bet vairāk — vēlnais. Kā Čaka dzejoļi — «Bij rudens vakars — tumšu vēju», vai neatkārtotajā Puškina redzējumā. Bet, ja par dzejniekiem, tad Ligitai tuvāks vienmēr ir bijis Imants Ziedonis. Studiju gados — trakulīgi pārģalvīgie dzejoļi par to, kā «krustcelēs tā izskriet nedrīkst, tā stopsignāli tavu mūžu zog», bet vēlāk — sarežģītie tāpat kā matemātikas formulas.

Ligita par sevi saka, ka ir mūžīgā optimiste, cilvēks, kas uz dzīvi skatās gaišām acīm un nekad nepastājas.

— Mūžvecais žurnālistu jautājums intervējamajam cilvēkam, — kā jūs kļūvat par...

— Kādreiz sapņoju kļūt par ģeologu, kāpt kalnos, ceļot. Kas attiecas uz kalnos kāpšanu un ceļojumiem, vēlākā dzīvē es no tā daudz ko realizēju. Tomēr man šī padevēs un patika matemātika, tāpēc es iestājos Latvijas Valsts universitātē Fizikas un matemātikas fakultātē. Toreiz apgalvoju, ka skolotāja gan nebūšu, bet iznāca otrādi. Tagad es nespēju sevi iedomāties citā amatā.

— Kā iejutāties Preiļu 1. vidusskolā?

— Vienu gadu biju nostrādājusi Rīgas skolā, tomēr meklēju darbu Latgalē. Vieta atradās Preiļu 1. vidusskolā. Lai būtu pilna slodze, matemātikas skolotājas darbu vajadzēja savienot ar pionieru vadītājas pienākumiem. Tajā laikā skolā ienāca kādi četri vai pieci jaunie skolotāji. Iejūtāties ātri. Kolektīvs man nelikās svešs, jo daļu es pazinu jau iepriekš kā savas tantes, skolotājas Eleonoras Līvānes kolēģus.

— Matemātika skolēnu lielākajā daļā ir nemilams priekšmets, un šis jūtas viņi nereti pārnēs uz priekšmeta skolotāju.

— Jā. Bet tas ir atkarīgs no tā, kā matemātiku pasniedz. Ir jāspēj atmest stereotipus — bailes no matemātikas. Skolēniem lieku ļoti daudz domāt. Salīdzināt ar dzīvi, vilkt paralēles. Matemātika tā pati dzīve vien ir. Protams, mums jau gribētos, lai katrs izcilu mācītos un katram būtu ļoti labi rezultāti. Bet tā nav un nekad nebūs. Taču panākt, lai skolēnam nebūtu bailes no matemātikas, var katrs skolotājs, un ir jācenšas to darīt.

— Kā izveidojās tā komanda,

— Šo klasi Ligita Pauniņa audzināja no 8. klases līdz vidusskolas izlaidumam. Atmiņā palikuši nedēļām ilgi pārgājieni pa Latgali, klases vakari. Bet tādi brīži, kad klase brīvprātīgi ierodas audzinātājas mājās, lai apsveiktu viņu dzimšanas dienā, skolotāja mūžā ir zelta zvaigzņu ordeņu vērti.

kas organizēja ģimnāzijas dibināšanu un vēlāk kļuva par tās pedagogiem?

— Jānim Eglītim padomā bija vairāki modeļi, kurus varētu izmantot ģimnāzijas veidošanai.

Uz ģimnāziju atnāca gandrīz visi vidusskolas skolotāji. Daži nevēlējās pamest pamatskolu. Atceros to vasaru. 16. augustā pēc ekskursijas ieradāmies ģimnāzijas ēkā, kas pēc arodskolas izvākšanās bija pilnīgi tukša. Pēc divām nedēļām vajadzēja uzņemt skolēnus. Krāsojām, nesām mēbeles, kārtojām. Tas bija skaists gads. Gan savstarpējās attiecībās, gan saskarsmē ar skolēniem, gan tas, ka ģimnāzijas veidošanai ar neatslābstošu uzmanību sekoja sabiedrība. Pārmaiņas lika saņemties un sasparoties. Pašlaik varbūt esam nedaudz noguruši, jo ir samērā grūti visu laiku strādāt vidusskolas klasēs un uzturēt vienādi augstu līmeni. Bet varbūt tas ir normāli, jo dzīve jau parasti rit viļņveidīgi — augstāk, zemāk. Kaut gan skolas rezultāti, kas attiecas uz vietām olimpiādēs, konkursos, iestājekāmeņiem augstskolās, ir labāki nekā pirmajos gados. Varbūt nedaudz samazinājušās skolotāju sabiedriskās aktivitātes.

— Tāpat kā direktoram, arī viņa vietniekiem var uzdot jautājumu, — kas šajos piecos gados ģimnāzijā panākts?

— Skola ir nostabilizējusies, mēs zinām, uz ko ejam. Par pamatu ņemot 1. vidusskolas pieredzi, veidojām savu skolas darbības stilu. Izveidojies labs skolotāju kolektīvs, nostabilizējies optimālais skolēnu skaits.

— Jūs teicāt, ka zināt, uz ko jūs ejat. Bet — uz ko?

— Uz demokrātisku, visiem pieejamu izglītību, kas tomēr garantē zināmus rezultātus. Tas ir, iespēja iestāties augstskolās, iz-

turot konkurencē ar citu Latvijas vadošo skolu absolventiem. Savus audzēkņus izveidot vispusīgi attīstītus, kas prot dzīvot sabiedrībā.

— Skolas prospektā ir vārdiņš «elitāra», bet nosaukumā — «valsts».

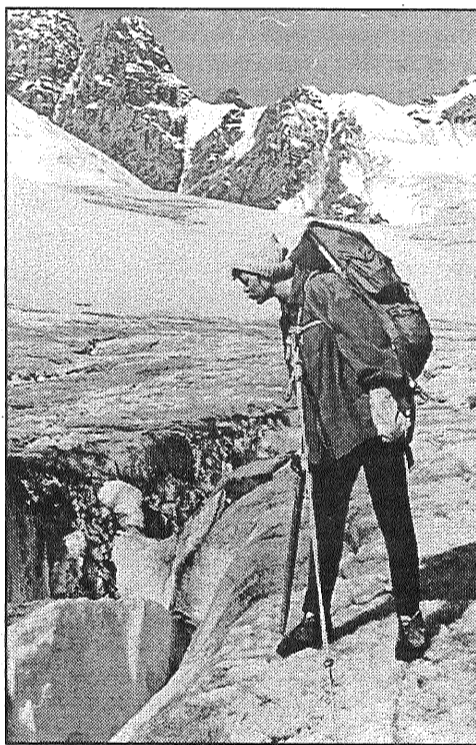
— Elitāra nenozīmē, ka domāta kaut kādai sabiedrības elitei. Tas attiecas uz izglītību. Skola dod elitāru, labu izglītību. Protams, izglītības standarti un prasības ir vienādi visās skolās. Mēs cenšamies augstākas prasības izvirzīt gala rezultātam.

Latvijā ir tikai astoņas valsts ģimnāzijas, mēs esam viena no tām. Vidusskolas, kas uzskatīja, ka var kļūt par valsts ģimnāziju, pieteicās uz Izglītības un zinātnes ministrijas izsludināto konkursu. Bija stingri atlasas kritēriji un augsti vērtēšanas principi. Speciāli izveidota komisija no visiem pretendentiem izvēlējās astoņas labākās.

— Kas ietilpst direktora vietnieka pienākumos?

— Katra mācību gada sākumā veidoju stundu sarakstu. Tas ir mans lielais rēbuss un lielais rudens darbs.

Manā pārziņā arī visu matemātikas priekšmetu mācīšana. Bet visvairāk laika paņem ārpusstundu darbs. Izstrādāta audzināšanas programma. Izveidoti trīs lieli cikli. Pirmā mācību gada laikā uzmanība pievērsta pilsoniskās izglītības iegūšanai. Aicinām lektoros, piemēram, no Cilvēktiesību biroja,

— Cik dziļi tā aiza ir? Ligita Pauniņa Tjansānā. Foto no L.Pauniņas foto albuma

juristus. Cenšamies jauniešos izveidot sapratni par cilvēka vietu sabiedrībā, par attiecībām ar to Otrajiem kursiem paredzēta tēma «Veselīgs dzīvesveids». Piemēram, aicinām policijas darbiniekus, kas pušiem māca paš aizsardzības paņēmienus, notiek lekcijas. Trešajiem kursiem paredzēts pasākumu cikls «Karjeras izglītība». Visi kursi iesaistīti kultūrvēsturiskās izglītības cikla pasākumos.

Uzskatu, ka jānodrošina, lai audzēknis skolā justos labi, droši, lai viņu te neaizskartu ne morāli, ne fiziski. Lai to panāktu, jāveic liels audzināšanas darbs. Bērni ierodas no dažādām vidēm, ar viņiem jāstrādā, jāiemāca būt kolektīvā. Jāiemāca strādāt grupās, prast organizēt savu laiku un tam līdzīgi.

Skolā iekšējās kārtības noteikumi ir lieta, kas ir ne tikai uzrakstīti, bet kurus strikti prasām ievērot. Piemēram, skolas teritorijā nedrīkst smēķēt. Visos skolas sarīkumos paši audzēkņi nodrošina kārtību. Mēs stingri sekojam, lai uz sarīkojumiem jaunieši neierastos reibumā. Ir bijuši šādi reti gadījumi, bet tiem sekoja ļoti liela reakcija — ziņojumi vecākiem, rājiēni. Iespējams, ka jaunieši rēķinās ar stingrajiem noteikumiem, ar to, ka viņi varētu tikt atskaitīti.

Kopumā mūsdienu jaunieši ir pamatīgi noslogoti. Man bērībā un jaunībā slodze bija daudz mazāka. Bet no otras puses jaunieši iemācījušies daudz ko nevajadzīgu laist sev garām. Varbūt viņiem pietrūkst tēlainības, romantikas, toties viņi ir zinošāki, labāk orientējas dažādās dzīves situācijās, ir mērķtiecīgāki, viņiem ir arī lielākas iespējas.

— Vai jūs piederat pie tiem, kam skolēni nāk izkratīt sirdi un izsūdzēt bēdas?

— Jā, arī tādi gadījumi ir bijuši. Kaut gan es cenšos attiecībās saglabāt distanci un pārāk tuvu sev nepielaižu. Tas nenozīmē, ka atgrūžu. Katram cilvēkam ir sava teritorija un aplis, kuram nedrīkst pārkāpt pāri. Es cenšos to ievērot gan attiecībā uz sevi, gan pret citiem.

Tomēr ir viena lieta, kad es varu pārvērsties par lauveni, un mesties aizstāvēt sevi, audzēkņus, vai jēlku citu cilvēku. Man ļoti nepatīk izsmiejoša attieksme pret citiem. Tas mani var novest līdz baltkvēlei. Es piedodu visu, tikai ne pazemojumus.

— Kas atjauno enerģiju pēc smagas darba dienas?

— Vislabāk palīdz pastaigas mežā. Reizēm paadu. Lasu, klausos mūziku. Ir daudz draugu un paziņu, ar ko brīvā laikā atpūties. Bieži ceļoju uz ārzemēm. Joprojām ilgojos pēc kalniem.

— Jums ikreiz ir citādas rotaslietas. Kā jūs tās izvēlaties?

— Ir bijuši gadījumi, kad kursa meitenes saka, skolotāj, jums sudrabs nepiestāv, bet zelts piestāv. Ahā, es saku, jūs neskatāties formulas, ko es rakstu uz tāfeles, bet uz maniem pirkstiem. Bet īstenībā tā arī ir, ka man patīk zelta lietīņas. Gredzenus man dāvinājuši mīļi cilvēki, — krustmāte, tante. Zelta krustiņu — mamma. Ar rotas lietām ir tā. Kad pārku, liekas skaista un interesanta, bet pēc tam negribas nēsāt. Liekas, ka atgrūž. Varbūt tas atkarīgs no cilvēka, kas to gatavojis. Vesela kaste stāv ar tādām nenēsātām mantām.

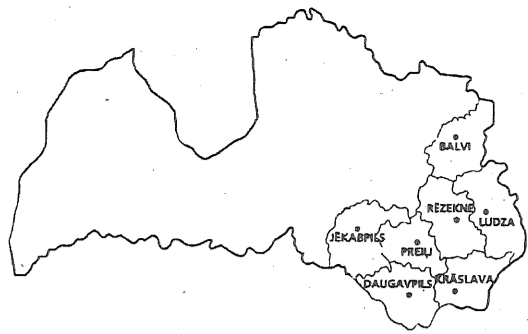
— Skolotāji ilgi paliek jauni.

— Savādāk nemaz nevar. Sevi jātur formā, jābūt līmenī, lai būtu interesants saviem audzēkņiem. Skolā dzīve rit strauji, notikumi mainās ātri.

L.Rancāne

KAIMIŅOS

Ši gada desmit mēnešos Rēzeknē piedzimuši 322 bērni, kas ir par 28 bērniem vairāk nekā pērn līdz 1. novembrim. Taču samazinājies noslēgto laulību skaits.

Rēzeknē dzimušās Kristiānas, vienīgās izdzīvojušās trinites, veselības stāvoklis turpina stabilizēties. Kristiāna un viņas nu jau mūžībā aizgājušie divi brālīši piedzima 20. septembrī. Viņu māte ir Nautrēnu pagasta iedzīvotāja. Meitenītei Bērnu klīniskās universitātes slimnīcā būs jāpavada vēl vairāk nekā mēnesis. Viņa ir nedaudz pieņēmusies svarā un patlaban sver 1,6 kilogramus.

«Rēzeknes Vēstis»

● KRĀSLAVAS RAJONĀ

Latgales pētnieki tikās Krāslavā

Jau deviņo reizi Latgales Pētniecības institūta zinātniskā konference «Latgales pagātne, tagadne, nākotne» pulcēja dažādu nozaru zinātniekus, skolotājus, muzeju darbiniekus, visus interesentus. Šogad konference notika Krāslavā, kā parasti — oktobra beigās.

Konferences pirmajā dienā noti-

ka plenārsēde. Tās centrālā tēma bija saistīta ar turības un labklājības problēmām Latgalē. Konferenču dalībnieki iepazinās ar Latgales Attīstības aģentūras ietvaros izstrādāto un pieņemto Latgales attīstības programmu. Klātesošie apsprieda arī E. Matisāna ziņojumu «Galvenie priekšnosacījumi Latgales virzībai uz labklājību», profesora P. Zeiles lasījumu «Priekšzīmīgās Latgales saimniecības 30. gadu beigās kultūrvēsturiskā skatījumā» un citus referātus.

Otrajā dienā darbs notika grupās. Darbojās vēstures, izglītības, vides izglītības, reliģijas, kultūras, latgaliešu valodas, tautsaimniecības darba grupas. Tajās tika apspriestas dažādas problēmas, kas bija izklāstītas konferenču dalībnieku ziņojumos. Darba grupas apsprieda tēmas «Jaunā skolotāja

adoptācijas problēmas Latgales skolās» (referante T. Uzule), «Dižkoki Krāslavas rajonā» (P. Evarts — Bunders), «Latgales ebreju politiskā kultūra XX gadsimta 20. gados» (J. Šteimanis), «Pārpoļoto un pārkrievoto latviešu integrācija Latvijā 40. gados Ā. Ersa romānā «Zemes balsis»» (A. Vējāns), «Poļu karaspēks Krāslavā 1920. gadā» (Ē. Jēkabsons), «Nikodēms Rancāns — Preiļu katoļu baznīcas

prāvests un Aglonas katoļu ģimnāzijas direktors (1920. — 1929.)» (A. Budže), «Krāslavas katoļu draudzes XIX gadsimta dokumenti Latvijas Valsts vēstures arhīvā» (L. Buka) un citas.

Notika arī Latgales Pētniecības institūta biedru kopsapulce, kultūras pasākumi, ekskursijas.

G. Barkovska,
Latgales Pētniecības institūta zinātniskā sekretāre

● BALVU RAJONĀ

Andra Šķēles dzimtas koka saknes — Latgalē

Bijušā ekspremjera un politiķa Andra Šķēles mātes Pudencijas Pundures dzimtā puse ir Balvu rajona Briēžuciema pagasta Bēliņos. Te dzīvojuši viņas vecāki, te dzimusi, augusi un skolā gājusi arī viņa pati. Pudencija ar vīru arī tagad apciemo radus, kuri vēl šeit dzīvo. Radi zina stāstīt, ka Andra Šķēles māte esot izteikusies, ka ar vīru labprāt atgrieztos Briēžuciemā, ja vien tēva mājas nebūtu pārdotas.

«Liepas» — tā tagad sauc Šķēles vectēva mājas, kurās dzīvo Ločmeļu ģimene. Māju no trijām pusēm ieskauj liepas, ko vecākiem palīdzējusi stādīt arī Pudencija.

Savukārt Dukulevā dzīvojošā Stefānija Laganovska pazinusi Šķēles vecvecākus un viņa māti. Ar Pudenciju kopā mācījušās,

abām ļoti sapasējās. Viņa bija jautra, ar gudru galvu, man bieži palīdzēja mācībās, atceras Stefānija. Abu tēvi bijuši skolas padomē, draudzējušies, tāpēc arī Stefānija bieži ciemojusies Pudencijas vecāku mājās. Viņi bijuši turīgi, auglīgajā zemē ļoti padevušies kartupeļi.

Arī citu vecāko iedzīvotāju atmiņās saglabājies tas, ka Pudencijas vecāki Leokādija un Stepans bijuši turīgi. Kāds no radiem par Pudencijas tēvu stāstījis, ka viņš varējis runāt par visādām lietām. Un vienalga kurā laikā, ja bija sagribējies ēst, varēja ķerties pie zupas vārīšanas.

Savukārt Andris Šķēle savu mātes tēvu saglabājis atmiņā kā ļoti ticīgu cilvēku. Viņš katru svētdienu gājis uz baznīcu, kā tas ir raksturīgs Latgales cilvēkiem. Vectēvs bijis ļoti darbīgs, saimniecisks, abi kopā bieži gatavojuši vakariņas ģimenei, jo mūža pē-

dējos gados viņš dzīvoja pie savas meitas Pudencijas.

Andra Šķēles tēva vecāki dzīvojuši Rīgā, vectēvs bijis labs atslēdznieks. No saviem vecvecākiem, kā atzīst politiķis, viņš esot mantojis cītību un uzcītību. No vectēva un vecmātes — latgaliešiem iemācījies saprast latgaļu valodu Balvu puses izrunā, tomēr pats latgaliski runāt neprotot. Arī ciemoties vairāk iznākot Jelgavā, kur pašlaik dzīvo viņa vecāki un sievas radi. Tomēr Latgalē esot lietas, kas nepiemīt citām Latvijas vietām, un viena no tādām — izteiktā latgaliešu viesmīlība.

«Vaduguns»

● Andra Šķēles mātes Pudencijas Pundures kāzas. Pa labi no jaunā pāra līgavas māte un Šķēles vecmamma Leokādija, kreisajā stūrī augšā Pudencijas tēvs un Šķēles vectēvs Stepans Pundurs.

REKLĀMA

REKLĀMA

REKLĀMA

Ieguldi savā rītdienā!

Noguldījumiem
8,5%
līdz 31. decembrim

Hipotēku banka
Tavas valsts banka

Preiļos, Brīvības ielā 2, tālr. 53 21750, Daugavpilī, Cietokšņa ielā 55, tālr. 54 27931, Jēkabpilī, Rīgas ielā 210, tālr. 52 21989, Krāslavā, Sv. Ludviņa lauk. 3, tālr. 56 26062, Madonā, Saules ielā 21, tālr. 48 21655, Rēzeknē, Braļu Skrindu ielā 11, tālr. 46 24530.

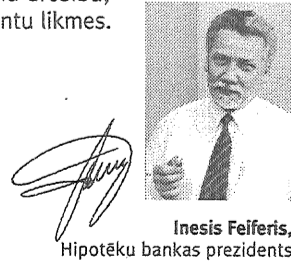
Terminnoguldījums Ozols

Parpējieties par savu un savas ģimenes iekrājumu drošību, noguldot naudu vienīgajā valsts komercbankā Latvijā.

Izmantojot terminnoguldījumu "Ozols", jūs varat:

- iegūt pārliecību par iekrājumu drošību;
- saņemt paaugstinātas procentu likmes.

"Pieaugoša klientu uzticība Hipotēku bankai ir apliecinājums mūsu darba un piedāvāto pakalpojumu kvalitātei. Mēs garantējam darījumu drošību un piedāvājam izdevīgus pakalpojumus visā Latvijā."

Inesis Felferis,
Hipotēku bankas prezidents

Zvaniet 8000100
www.hipo.lv

LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

Satiksmes noteikumu pārkāpēji papildina valsts kasi

Šī gada desmit mēnešos rajonā reģistrēti 248 ceļu satiksmes negadījumi, tajā skaitā 46 negadījumi, kuros 6 cilvēki gāja bojā un 51 guva dažāda smaguma traumas. Pagājušajā gadā šajā laika periodā bija reģistrēti 236 negadījumi, tajā skaitā 53 negadījumos 7 cilvēki toreiz gāja bojā un 71 bija guvis ievainojumus.

157 autovadītāji aizturēti, vadot transporta līdzekli alkohola reibumā. 27 rajona vadītāji braukuši dzērumā un apturēti citos Latvijas

rajonos. Par šo pārkāpumu 32 autovadītājiem atņemtas tiesības. 11 autovadītāji aizturēti alkohola reibumā pie stūres atkārtoti gada laikā, viņu lietas nodotas prokuratūrai.

Septembrī atklāti 423 ceļu satiksmes noteikumu pārkāpēji, tajā skaitā 202 par atļautā braukšanas ātruma pārsniegšanu. Notikuši 22 ceļu satiksmes negadījumi, no tiem 4 gadījumos autovadītāji atstājuši negadījuma vietu (3 no viņiem pēc tam aizturēti).

Oktoobrī rajonā atklāti 416 pārkāpēji, tajā skaitā 140 par ātruma pārsniegšanu. 15 aizturēti alkohola reibumā. Notikuši 18 negadījumi, piecos no kuriem viens cilvēks gāja bojā un 5 guva ievainojumus.

Šī gada deviņos mēnešos valsts kase papildinājās ar samaksātajām soda naudām 9544 latu apmērā.

**J.Sparāns,
Preiļu rajona policijas
pārvaldes ceļu policijas
priekšnieka vietnieks**

SPECIĀLISTS IESAKA

Ja jums pieder auto ar dīzeļdzinēju

Savu klātbūtni jau pieteicis rudens, drīz būs ziema, un tie autobraucēji, kuru autiņiem zem motora pārsega pukst dīzelītis, izbaudīs priekus, kad no rīta ir pamatīgi uzsalis, bet mīluļa motors pielec no puspagrieziena. Taču gadās arī tā, ka saule jau uzlēkusi, bet motors neizrāda ne mazākās dzīvības pazīmes, neskatoties uz saimnieka izmisīgajām pūlēm.

Tieši tāpēc nebūs par ļaunu apskatīt dažus dīzeļdzinēju uzbūves un ekspluatācijas knifus, kurus vajadzētu zināt, lai tehniskajās apskatēs un aukstajos ziemas rītos nebūtu jāskaita sirsniņas lūgšanas, vienlaikus ar greizu aci skatoties uz CSDD inspektoru.

Dīzelis, izrādās, bija Rūdolfs

Dīzeļdzinēju nosaukums ir cēlies no to izgudrotāja Rūdolfa Dīzeļa vārda. Vēl nesen mūsu valstī vārds «dīzelis» saistījās tikai ar traktoriem un lielajiem kravas automobiļiem. Sākoties Eiropas mašīnu pieplūdumam, mūsu tirgū parādījās vieglās automašīnas ar dīzeļdzinējiem.

Dīzeļa galvenās atšķirības no benzīna motora ir sekojošas: degvielas padeves veids, darba maisījuma izveidošanās process, darba maisījuma aizdedzināšana un sadegšana. Cilindrā ieplūst tīrs gaiss, bet degviela ar sprauslas palīdzību tiek iesmidzināta katrā cilindrā kompresijas takts beigās. Lai izveidotais darba maisījums aizdegto pats no sevis, nepieciešama ļoti augsta temperatūra, aptuveni plus 700 grādi pēc Celsija, kas rodas tikai liela spiediena rezultātā. Tāpēc virzuļu gredzeni, pirksti, kļāpi, kloķvārpsta un cilindru bloks dīzeļdzinējam salīdzinājumā ar benzīna motoriem ir daudz masīvāki un stiprāki.

Uz jautājumu, kāpēc vieglajiem automobiļiem uzstāda dīzeļmotorus, atbilde ir vienkārša — lēta (lētāka) degviela, augsts griezes moments lielā apgriezīnu diapazonā un zems izplūdes gāzu toksiskums.

Tomēr nevar iztikt bez trūkumiem

Galvenokārt tie saistīti ar lielo kompresiju, kas izsauc pastiprinātu vibrāciju un troksni. Bez tam dīzelim viena darba tilpuma litra jauda ir mazāka nekā benzīnmotoram. Toties paša motora masa ir lielāka.

Pēc CSDD rīcībā esošās informācijas Preiļu rajonā ir apmēram 700 vieglās automašīnas ar dīzeļdzinējiem.

Absolūtais līderis šajā jomā ir VW markas automobiļi — 237, tālāk seko Ford — 127, Opel — 78, Mercedes Benz — 75, Audi — 48, un BMW — 23.

Apkārtējā gaisa temperatūrai pazeminoties līdz mīnus 20 grādiem pēc Celsija, var rasties problēmas ar dzinēja iedarbināšanu. Īpaši tajos gadījumos, kad dzinēja virzuļu grupa intensīvas ekspluatācijas rezultātā ir stipri izdilusi.

Jāņem vērā, ka automobiļi ar dīzeļdzinējiem ir dārgāki par saviem «sugas brāļiem» ar benzīna motoru, jo rezerves detaļu cenas ir 1,5 reizes lielākas. Tāpēc, neskatoties uz zemo degvielas cenu un tās mazo patēriņu, dīzeļa ekspluatācija ir izdevīgā tikai tad, ja šāda automobiļa gada nobraukums ir lielāks par 25 000 kilometru.

Tehnisko rādītāju uzlabošana

Līdz ar dīzeļdzinēju uzstādīšanas sākumu vieglajiem automo-

biļiem motoru konstruktori sāka domāt par tehnisko rādītāju uzlabošanu. Galvenā problēma, ar ko saskārās, — kā panākt labāku cilindru piepildīšanu ar gaisu ieplūdes takti.

Virzulim pārvietojoties uz leju, cilindrā izveidojas retinājums, un atmosfēras spiediena rezultātā cilindrā ieplūst gaiss. Taču gaisa plūsmi jāpārvar gaisa filtra un visa ieplūdes trakta pretestība, kas ir diezgan ievērojama. Tāpēc radās ideja izmantot dzinēja izplūdes gāzes turbokompresora piedziņai, kas ar spiedienu padotu gaisu motora cilindros.

Turbopūte ir efektīvs paņēmieni uzlabot dīzeļdzinēja jaudu, bez tam atšķirībā no benzīna motoriem dīzeļiem sakarā ar izplūdes gāzu lielo spiedienu turbīna strādā daudz efektīvāk visā dzinēja apgriezīnu diapazonā. Šādiem ar turbokompresoru aprīkoti motoriem ir paaugstinātas prasības pret eļļas kvalitāti, jo pretējā gadījumā turbīnas darba mūžs ir īss. Tas nozīmē, ka dzinēja eļļošanai drīkst izmantot tikai pussintētiskās vai sintētiskās eļļas.

Tomēr, liekot gaisam ieplūst cilindrā piespiedu ceļā, tas ir, ar turbokompresora palīdzību, palielinās spāsiestā gaisa temperatūra. Vienlaikus samazinās tā daudzums. Šo problēmu atrisina speciāls gaisa radiators jeb interkuļers, caur kuru atdzesējas cilindros ieplūstošais gaiss un līdz ar to uzlabojas cilindru pildījums un palielinās ieplūstošā gaisa daudzums. Tas ļauj noteiktā laika sprīdī sadedzināt vairāk degvielas un palielināt dzinēja jaudu.

Nākamreiz — par raksturīgākajām dīzeļautomobiļu problēmām.

Redakcijas piebilde. Cienījamie automobiļu īpašnieki un īpašnieces! Ja jums rodas jautājumi, kas saistīti ar automobiļiem, un atbildi neizdodas sameklēt žurnālos un grāmatās, jautājiet to «Novadnieka» ekspertam. Zvaniet, rakstiet — mēs jums palīdzēsim!

POLICIJAS ZIŅAS

Aizturēti alumīnija mucu zagļi

Oktoobra vidū Līvānos, Jersikas pagastā un Līvānu novada Turku pagastā tika reģistrēti vairāki gadījumi, kad garnadži zaga alumīnija kannas, kastroļus un dažādas citas saimniecībā noderīgas mantas. Veicot operatīvās meklēšanas pasākumus, policija noskaidrojusi vainīgos, tie izrādījušies divi Līvānu iedzīvotāji Imants S. un Vitālijs P. Pašlaik pierādītas jau 10 krāsaino metālu zādzības epizodes, kad vīri ar žiguli devušies zirojumos pa Līvāniem un tuvāko apkārtni.

Nozagti mopēdi

5. novembrī preilietis G.S. konstatēja, ka no viņam piederošā pagraba Rēzeknes ielā nozagti trīs mopēdi — «Delta», minimokiks un Rīga-13. Pašlaik policija noskaidro vainīgo personu.

Aizturēts par zādzību

Preiliete Janīna R. 1. novembrī konstatēja, ka no viņas dzīvokļa Daugavpils ielā pazudušas dažādas mantas: vējjaka, vīriešu puszābaki, elektroniskais pulkstenis un dažādi pārtikas produkti. Vainīgā persona noskaidrota, tas izrādījies jau agrāk sodītais Arvīds S. Ierosināta krimināllieta, vainīgais arestēts.

Atkal noņemti elektrības vadi

6. novembrī reģistrēts iesniegums par to, ka Galēnu pagasta Voveros noņemti elektrolīnijas vadi no 14 balstiem. Notiek lietas materiālu pārbaude.

Bija sakārojies zivtiņu

Vārkavietis J.J. 6. novembrī konstatēja, ka no viņa mājas pazudis zvejas tikls. Vainīgais bijis tā paša pagasta iedzīvotājs Vladimirs A. Par šo noziedzīgo nodarījumu tiks pieņemts lēmums.

Darbojās bez licences

1. un 2. novembrī sastādīti vairāki administratīvie protokoli par krāsaino metālu un melnā metāla uzpirkšanu bez licences un uzņēmējdarbību bez reģistrācijas. Protokoli sastādīti līvāniešiem Ruslanam I., Dainim Ū. un Vitālijam K.

Brauca bez pavaddokumentiem

3. novembrī sastādīts administratīvais protokols par to, ka Rudzātu pagasta zemnieku saimniecības «Čiekuriņi» (īpašnieks Gunārs B.) automašīna Volvo F16 veda aptuveni 40 kubikmetrus kokmateriālu bez pavaddokumentiem.

Negadījumi uz rajona ceļiem

30. oktobrī Aglonas stacijā, Aglonas ielā automašīnas URAL vadītājs Jānis B. braucot aizķēra stāvošu traktoru MTZ-82. Bojāts traktors, cietušo nav.

Tajā pašā dienā ceļa Viļāni — Preiļi — Špoģi 26. kilometrā automašīnai Peugeot 206 priekšā pēkšņi izskrēja suns. Automašīna tika bojāta.

31. oktobrī Preiļos pie Brīvības ielas 72. nama Ivars G. vadīja atpakaļgaitā automašīnu Opel un iebrauca stāvošā GAZ-66. Bojātas abas automašīnas, cietušo nav.

Aplamāja bērnus

Preiļos, Daugavpils ielā 43 viedonomas pagalmā Anita C. izdarīja huligāniskas darbības — necenzētiem vārdiem apsaukāja pusaudžus. Par to viņa tika oficiāli brīdināta.

Vecākiem sastādīts protokols

Vecākiem sastādīts administratīvais protokols par dēla rīcību. 28. oktobrī Līvānos, Lāčplēša ielā 27 nepilngadīgais Kalvis D. traucēja apkārtējo iedzīvotāju mieru ar pārlieku skaļu uzvedību.

Neaudzina dēlu

Administratīvais protokols sastādīts līvānietei Jekaterīnai V. par to, ka viņa nepilda sava nepilngadīgā dēla J.V. audzināšanas pienākumus.

Nepakļāvās policijas darbiniekiem

Policijas darbinieku likumīgajām prasībām Līvānu policijas nodaļas telpās ļaunprātīgi nepakļāvās līvānietis Aivars J. Par to viņam sastādīts administratīvais protokols.

Huligānisms un skandāli

28. oktobrī huligāniski izrikojušies Ludmila T. Aglonas pagasta Jaunaglonā, Igors V. Sutru pagasta Lipuškos, bet Anatolijs N. Aglonā alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu.

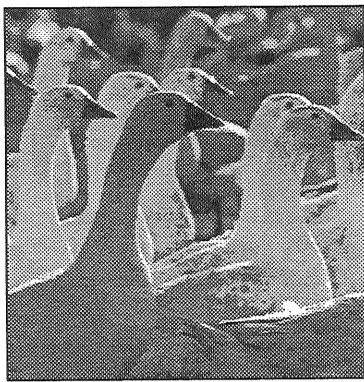
31. novembrī Preiļos, Rēzeknes ielā 34 huligāniskas darbības veica Valērijs M., Līvānos, Rīgas ielā 40 — Ivans B., bet Preiļu novada Preiļu pagasta Seiļos ģimenes skandālu sarīkoja Genādījs L.

1. novembrī par huligāniskām darbībām administratīvais protokols sastādīts Saunas pagasta iedzīvotājam Ēvaldam G. 2. novembrī par ģimenes skandāla sarīkošanu administratīvi sodīts līvānietis Nikolajs O., 4. novembrī par to pašu oficiāli brīdināts Riebiņu pagasta Pieniņu iedzīvotājs Mihails T., bet Kostīgu iedzīvotājam Vladimiram Š. sastādīts administratīvais protokols par huligāniskām darbībām alkohola reibumā.

Vēl ģimenes skandālu 5. novembrī alkohola reibumā sarīkoja Silajāņu pagasta Kotļerovas iedzīvotājs Antons L., bet huligāniskās darbības veica Andrejs F. no Saunas pagasta Priekuliem. Abiem sastādīti administratīvie protokoli.

Pēc Preiļu rajona policijas pārvaldes ziņām

MEŽSAIMNIEKIEM, MEDNIEKIEM

10. novembris — Mārtiņdiena.

Mārtiņi ir bagāti rudens svētki — ar labības pilnām klētīm, ar paveiktajiem rudens darbiem un apartu zemi, izaudzētiem jauniem lopiem. Ir nodrošināta iztika zemniekam visai garajai ziemai.

Mārtiņi iezīmē rudens beigas un ziemas sākumu. Tautas ticējums vēsta — ja zosis Mārtiņos pa ledu staigā, tad Ziemassvētkos — pa dubļiem.

Nekoptā mežā labu koku nav

30. novembrī Preiļu virsmežniecība rīkoja praktisko semināru par sastāva kopšanas cirtēm. Tajā piedalījās zemnieki no Līvānu novada Rožupes un Turkiem, Upmalas un citiem pagastiem.

Lai meža īpašnieks arī pēc jaunā gada varētu saņemt ciršanas apliecinājumu, izcirstajām platībām, kas ir trīs gadus vecas un vecākas, jābūt atjaunotām 80% apjomā. Taču ar atjaunošanu vien ir par maz. Augstākais mežs neizaug pats, tas mērķtiecīgi jāaudzē. Meža kopšanas jēdziens mežsaimniecībā atbilst ravēšanas un atjaunošanas jēdzienam lauksaimniecībā. Veicot kopšanas cirtes, tiek radīti labāki augšanas apstākļi paliekošajiem kokiem. Kopjot iespējams saīsināt meža izaudzēšanas laiku par vismaz 10%.

Par priedi spriež pēc vainaga

Demonstrējumi notika Līvānu mežniecības mežsarga Ivara Laurinoviča apgaitā, valsts mežu platībās. Kā būtu kopjams priežu mežs, saimniekiem stāstīja Līvānu mežniecības mežzinis Jāzeps Skarbinieks un virsmežniecības inženiere konsultante Astrīda Rudzīte. Kopšanas ciršu galvenais uzdevums ir uzlabot pēc cirtes paliekošo koku kvalitāti, reizē gūt zināmus ienākumus no mežu audzēšanas. Priežu mežā attālumam starp kokiem vajadzētu būt ap 3,5 m. Svarīgi skatīties, kāds ir priedes vainags, cik liela ir tā augšanas telpa, jo par koka vērtību var spriest pēc tā vainaga kupluma.

Atzaro tikai nākotnes kokus

Mežinieku vidū joprojām nav vienots uzskats par atzarošanas nepieciešamību skuju kokiem. Atzarojot (nolaužot vai nogriežot apakšējos sausus zarus) iespējams panākt kvalitatīvāku — bezzaru koksni. Tomēr mežkopji uzskata, ka tā ir samērā smalka un riskanta lieta, jo, nepareizi atzarojot, kokam iespējams arī kaitēt. Atzarošanu veic, nogriežot vai nolaužot apakšējos zarus, taču tā, lai pie stumbra palikusi zara daļa nebūtu īsāka par 12 cm. Ja zars tiek nolauzts līdz ar stumbru, tas sāks sveķoties un koks cietīs no kukaiņu bojājumiem. Ar atzarošanu nedrīkst pārsteigties, jo eglei zaru vainagam jābūt 2/3 no visa koka garuma, bet priedei — 1/2. Atzarošanu veic tikai tiem kokiem, ko plānots atstāt, nākotnes kokiem

Lai atjaunotu, nav jāpērk sēkla

Lai atjaunotu priežu audzes, nav vajadzīgs pirkt dārgo priežu sēklu, kas maksā virs 300 latiem kilogramā, uzsver Jāzeps Skarbinieks. Priežu izcirtumā mežkopji iesaka

● Tā nav brikšņaina plava, bet gan bērzu un apšu jaunaudze, kādas privātajos mežos nav retums. Līvānu mežniecības mežsargi Ivars Laurinovičs un Aloizs Kazušs (attēlā priekšplānā) rāda, kā veicama jaunaudzes sastāva kopšana.

atstāt sēkliniekus — skāistākās un veselīgākās priedes ar kuplu un nebojātu vainagu, tad priede iesēties pati. Vienīgi saimniekam vajadzētu iepriekš sagatavot augsni, apstrādājot ar kultivatoru vai vienkāršu meža kapli. Atsegtajā augsnē priede iesēties pati. Priežu sēklas spēj aizlidot 200-250 metrus tālu. Ja izcirtumam līdzās jau atrodas priežu audze, arī tad atjaunošanās notiks dabiski.

Līdz ideālam vēl tālu

Seminārs notiek valsts mežā, jo pagaidām ir gaužām maz privāto mežu, kuros sastāva kopšana būtu veikta atbilstoši priekšstatiem par labi koptu mežu. Vaina nav naudas trūkumā. Kopšanas darbi prasa minimālus ieguldījumus, taču samērā plašas zināšanas un arī laiku. Ja jaunaudze netiek retināta, tajā nevar izaugt vērtīgi koki. Tomēr, ja zemnieks kopšanā pārcenšas un izretina pārāk daudz, tad jaunie kociņi ziemā var ciest no sniega bojājumiem. Semināru noslēdza

● Mežsargs Ivars Laurinovičs un zemnieks Pēteris Turkupolis izmēģina roku šķērslaukuma noteikšanā pareizi koptā priežu mežā. Foto: G.Kraukle

izmantoja zobenu, pierādot, ka nelielās platībās labi var iztikt bez ērtā, tomēr salīdzinoši dārgā krūmgrieža. Arī saimnieki atzina, ka, strādājot ar krūmgriezi, gadās

gos kociņus var vienkārši aizlauzt. Tādējādi tiks kavēta meža dzīvnieku piekļūšana audzei un galveno sugas kociņu bojāšana.

□ □ □
Seminārus par mežu kopšanu un atjaunošanu virsmežniecības darbinieki rīko regulāri. Ir zemnieki, kas semināros piedalās bieži. Viens no tādiem ir Vitālijs Bernāns no Rožupes: «Man ir mežs 36 hektāru platībā, pārsvarā jaunaudzes. Mežs izcirsts kolhoza laikā, pēc tam atjaunots, tagad jākopj. Krājas ir dažādas, labāk, sliktāk koptas. Atsevišķi nogabali ir jāapstāda, cik jau atļaus līdzekļi. Zemniekam arī laika nav pārāk daudz. Mežu kopa vectēvs, kolhoza laikā to nocirta, tagad kopju es atkal no jauna.»

Daudzi meža apsaimniekotāji cer arī uz SAPARD naudu, tomēr pēc mežinieku veiktajiem aprēķiniem, virsmežniecības teritorijā no Eiropas Savienības naudas varētu tikt apmežoti tikai vidēji 5 hektāri.

G.Kraukle

Kolektīvajās medībās labi guvumi

1. oktobrī tika atklāta kolektīvo medību sezona. Mūspuses medniekiem sezona sākusies veiksmīgi.

Vairāki kolektīvi sezonu atklāja 7. un 8. oktobrī, un, kā pastāstīja Preiļu virsmežniecības virsmežzinis un mednieks Māris Bondars, alņus izdevās nometīt gandrīz visiem mednieku kolektīviem. Preiļu rajonā ir 34 mednieku kolektīvi, no 12 līdz pat 40 un vairāk cilvēku katrā. Patlaban jauni kolektīvi neveidojas, darbojas vecie. Tiem mednieku kolektīviem, kas bija reģistrēti kā kopdarbības sabiedrības, 1999. gadā vajadzēja iemaksāt statūtkapitālu 2000 latu apmērā, kas kolektīvus, protams, neapmierināja. Daudzi formāli likvidējās, nodibinot sabiedriskas organizācijas. Esošā medību likumdošana pieļauj, ka medību tiesību lietotājs var būt kā juridiska, tā fiziska persona. Tas nozīmē, ka medību kolektīvu var pārstāvēt un kārtot juridiskus darījumus arī fiziska persona.

Mednieku visvairāk interesē medību limiti. Šogad tie netika palielināti, taču nākamgad varētu cerēt uz lielākiem apjomiem, jo zvēru skaitam ir tendence pakāpeniski palielināties, sacīja M. Bondars.

Pašā medību sezonas sākumā eksaminācijas komisijai nācās izskatīt gadījumu par atļauto medību limitu pārsniegšanu. It kā nejausi vienā mastā tika nometīti divi alņi, lai gan bija atļauts šaut tikai vienu dzīvnieku. Par šādu pārkāpumu individuālajās medībās draud administratīvais sods, jāmaksā zaudējumu atlīdzība par nošauto dzīvnieku, iespējama arī izslēgšana no medniekiem. Kolektīvajās medībās kolektīvā atbildība neiestājas, par medību norisi atbild medību vadītājs, kas uz laiku var tikt izslēgts no medniekiem.

Soda naudas apmērs par viena dzīvnieka vai putna nošaušanu medību sezonas laikā, ja tas izdarīts ārpus limita:

Alnis, staltbriedis	Ls 500
Stirma, mežacūka	Ls 300
Lūsis, mednis	Ls 100
Bebrs, rubenis	Ls 50
Āpsis, cauna, ūdele, vāvere, zaķis, zoss	Ls 30
Cīrulis, laucis, balodis, sloka un citi sīkie putni	Ls 15

Par jebkurām medībām desmit dienu laikā ir jāsniedz atskaite tajā mežniecībā, kur medības notikušas. Medības vismaz 2 dienas iepriekš ir jāpiesaka attiecīgajā mežniecībā, to var izdarīt arī telefoniski. Visas nepieteiktās medības ir nelikumīgas.

G.Kraukle

No laikus un parēzi koptas jaunaudzes var iegūt 2—2,5 reizes vairāk koksnes un 2,3—2,8 reizes lielākus ienākumus nekā no nekopta meža.

praktiska darbošanās pāris gadus vecā bērzu un apšu jaunaudzē, kas līdz šim nebija kopta. Skaistuma audzē bija maz, taču virsmežniecības darbinieki šādu objektu bija izvēlējušies apzināti, jo lielākoties privātajos mežos paveras līdzīga aina.

Retinot bērzus, svarīgi neatstāt jaunus kociņus ar divām galotnēm un žāklēm, tomēr pirmreizējo krājas kopšanu veic, atstājot vairāk jauno koku nekā būtu nepieciešams. Atbilstoši prasībām bērzam jābūt 2000 koku uz hektāra. Jaunaudzē uz 25 m² pēc kopšanas jāpaliek apmēram 5 kociņiem. Pārāuglāukuma kopšanai mežinieki

noņņāpt pa kādam perspektīvam kociņam.

Sastāva kopšanai istais laiks

Jaunaudžu sastāva veidošanu nevar veikt pavasara mēnešos. Tad kociņam visas barības vielas ir koncentrētas saknēs — strauji ataug atvases. Lapu koku ciršanu ieteicams veikt vasaras vidū (jūlijā — augustā) un vecā mēnesī. Skuju koku izcirstānu jaunaudzēs vislabāk veikt rudenī, oktobrī un novembrī. Tad sniegs ziemā piespiedīs nocirstos kociņus pie zemes, kas veicinās to ātrāku satrudēšanu. 1 m augstumā nevajadzī-

Rīt dzimšanas dienu svin
Smelteru pasta nodaļas pastniece
Ināra Babjuka
un Līvānu pasta nodaļas
pastniece
Aija Jakovicka.

«Novadnieks» sveic jubilāres un
pateicas par laikraksta izplatīšanu.

Kā jūs vērtējat
Valsts prezidentes
Vairas Viķes-Freibergas
ārzemju vizītes un to,
kā viņa veido Latvijas tēlu?

Iloņa Dorofejeva,
mājsaimniece
Preiļos:

— Prezidentes braucieni uz ārzemēm ir saistīti ar to, lai kopumā mūsu valsts stāvoklis uzlabotos. Tāpēc es atbalstu viņas ārzemju vizītes un veidu, kā Vaira Viķe-Freiberga pārstāv Latviju. Viņa prot nodibināt kontaktus, kas ir labvēlīgi mūsu valstij.

Jānis Klaviņš,
bezdarbnieks
Preiļos:

— Es atbalstu prezidentes vizītes uz dažādām pasaules valstīm. Ar savu personību gan kā sieviete, gan kā prezidente prot radīt pozitīvu tēlu par mūsu valsti. Vienmēr labi izskatās. Viņa ir ļoti gudra un Latvijā notiekošos procesus prot pareizi parādīt.

Roberts Upenieks,
zemnieks no
Stabulnieku pagasta:

— Viņa ir prezidente, un tas ir viņas pienākums — uzturēt un attīstīt kontaktus ar pasaules valstu vadītājiem. Uzskatu, ka šo darbu Vaira Viķe-Freiberga dara ļoti labi. Kā sieviete, kā cilvēks, kā valsts prezidente viņa gan Latvijā, gan ārzemēs atstāj ļoti labu iespaidu. Patīk viņas uzstāšanās ārzemju valstsvīru un diplomātu priekšā.

Tatjana Klemenko,
preliete, strādā
zemnieku saimniecībā
«Smelteri»:

— Mans vērtējums tam, kā prezidente veido Latvijas tēlu, ir pozitīvs. Daudzām pasaules valstīm kopumā ir visai vājš priekšstats par Latviju. Man reizēm liekas, ka ir valstis, kuru iedzīvotāji pat nezina, kur Latvija atrodas. Jo vairāk mūsu prezidente kontaktēties ar citu valstu prezidentiem, jo pasaulē būs plašāka informācija par Latviju, par to, kā cilvēki šeit dzīvo, par mūsu kultūru.

Vanda Utiņāne,
pensionāre
Preiļos:

— Prezidente ļoti labi pārstāv Latviju. Līdz šim mums tāda prezidenta nav bijis. Viņai ir plaši sakari, pieredze, kā tikt ar augstiem valstsvīriem. Tas mūsu valstij daudz ko dod. Viņa ir īsta diplomāte, prot argumentēti pārliecināt. Arī es biju pretī tam, ka nākošā gada valsts budžetā tik daudz līdzekļu paredzēts aizsardzībai un tam, lai iestātos NATO. Tomēr, kad televīzijā dzirdēju Vairas Viķes-Freibergas uzstāšanos pēc atgriešanās no Anglijas un skaidrojumu par šo lietu, mani tas pārliecināja. Ka tas ir vajadzīgs un mūsu interesēs.

L.Rancāne
M.Rukosujeva foto

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

PHILIPS

PHILIPS

PHILIPS

**NO 9. LĪDZ 19. NOVEMBRIM VEIKALĀ "SPEKTRS" NOTIKS
PHILIPS DIENAS!**

Dienu ietvaros:

- ✓ 11. novembrī no plkst. 10.00 **PHILIPS** preču prezentācija kinoteātrī «Ezerzeme»
- ✓ atlaides **PHILIPS** preču pircējiem

Veikals "SPEKTRS", Raiņa bulv. 17, Preiļi, tel./ fax. 5307044, e-mail spektrs@apollo.lv

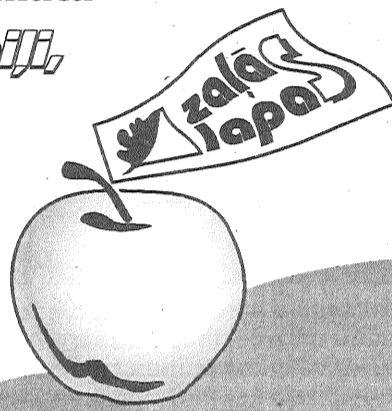
**Vienmēr svaiga
informācija!**

**Sagatavošanā
jaunā telefonu grāmata**

**Zaļās lapas Preiļi,
Preiļu rajons
2000/2001**

**Informācijas grupa
Latvijas tālrunis**

Blaumaņa 38/40
LV 1011 Rīga
Tālr. 7770733
Fakss 7770727
E-pasts: serviss@zl.lv

Pārdod

kartupeļus, iespējama piegāde. Tālr. 70558;
grūsnu teli. Tālr. 58474 vakaros.

Pērk

izstrādātas rudās lapsas ādas. Tālr. 1-53-81139 pēc
21.00.

Ar ko izmērit dzīvi?
Ar ko mūžu var izmērit?
Ar septiņām pēdām — nav cita.
Ar to, kas paliek aiz Tevis.
Ar cilvēcību.

**Kad zaļās skujas krīt uz kapu ceļa,
easm kopā un sērojam līdz ar
Jāzepu un Elitu Šņepstiem,
no MĀTES un VĪRAMĀTES
atvadoties.**

A/s «Preiļu siers» kolektīvs

Aiz domām tālumā prom un aiz
vārdiem.

Un nu stāv Dievs pie saules mūža
vārdiem.

**Skumju brīdī esam ar Jāzepu
Šņepstu, MĀTI mūžībā aizvadot.**

TP Preiļu rajona nodaļa

**Šajā sājpu un šķiršanās brīdī
izsakām dziļu un patiesu
līdzjūtību Jāzepam Šņepstam,
MĀTI smiltājā guldot.**

SK «Cerība» kolektīvs un
rajona sporta veterāni

Plaukstas iedzeltenu lapu lēnām
glāsta,

Kaut kas rūgts un spiedīgs krūtīs aug...
Kā lai pierodam, ka mūsu dzīves
krastā

Tikai smilšu ceļš pie tevis sauks!
**Skumju un sājpu reizē
mūsu līdzjūtība**

**Jāzepam Šņepstam un viņa
tuviniekiem, MĀTI zaudējot.**

Laikraksta «Novadnieks» kolektīvs

Šis rudens paliks
Pelēkiem padebešiem raudot...

**Galēnu pamatskolas kolektīvs
izsaka līdzjūtību Vilhelminai
Pudulei, no MĀTES
uz mūžu atvadoties.**

Galā ir darbi, skaisti un skarbi,
Galā ir gadi, galā ir dzīve.
**Izsakām līdzjūtību Natālijai
Kairišai sakarā ar MĀTES nāvi.**

Preiļu Brīvprātīgo ugunsdzēsēju
biedrība

Tikai atmiņas klusas
Kā miļi un zināmi soļi
Palicējiem

Visu mūžu būs blakus.
**Dalām bēdu smagumu ar
Ludviku Kirillovu, no VĪRA
uz mūžu šķiroties.**

SIA SAU «Preiļi» darba kolektīvs

Aplusa vēji, satumsa saule,
Norima labā, darbīgā sirds.

**Izsaku līdzjūtību Jeļenai un
Jevģenijam, TĒVU un
VECTĒTIŅU smiltājā guldot.**

Sergejs

Cienījamie klienti!
**Paziņojam Jums,
ka ir atvērta firmas
«INTERGAZ»
GĀZES UZPILDES
STACIJA**

Preiļos, Rīgas ielā 8.
Pārdodam, uzpildām,
mainām un piegādājam
sadzīves gāzes balonus
(5 l, 27 l, 50 l), kā arī
uzpildām automašīnas.
Strādājam visu diennakti.
Uzziņas pa tel. 53 22130.

Jēkabpils firma rīko izbraukumu vilnas apmaiņai **14. novembrī** Rudzātās 8.00, Priekules 8.30, Preiļos 9.00, Riebiņos 11.00, Stabulniekos 11.30, Galēnos 12.00, Polkoronā 12.30, Smelteros 13.00, L. Anspokos 13.30, Steķos 14.00. **14. novembrī** Sutros 7.30, Caicos 7.50, Gailišos 8.00, Gailišos II 8.20. **15. novembrī** Rimicānos 8.00, Lazdānos 8.30, Arendolē 9.00, Pelēcos 9.30, Aizkalnē 10.00, Anspokos 10.30, Piliškās 11.00, Upmalā 11.30, Lielkursišos 12.00, Vanagos 12.30, Rožupē 13.00.

**Iepērkam liellopus, zīrgus,
piena teļus dzīvsvārā (0,45
Ls/kg), aitas (0,55-0,60 Ls/kg).**
Tālr. 78364, 9137055.

**Iepērkam liellopus, jaunlopus,
aitas, zīrgus un cūkgaļu.**
Tālr. 21778, 23887, 23685,
9183601.

**A/s «Preiļu siers» valde paziņo, ka
saskaņā ar spēkā esošo «Nolikumu
par slēgtās emisijas akciju pārdošanu
pirkšanu» esošajiem visu kategoriju
akcionāriem tiek piedāvāts iegādāties
realizācijai atgrieztās akcijas
iesniegumos noteiktajās cenās.
Pieteikumi tiks pieņemti līdz
2000. gada 23. novembrim.
Tālr. uzziņām 21136.**

Cienījamie klienti!
**AKB «Baltijas Tranzītu banka»
Preiļu norēķinu grupa gaida jūs
jaunajās telpās Raiņa bulvārī 21
(blakus pastam).**

No 1. novembra līdz 31. janvārim
pieņemam speciālo termiņnoguldījumu —
Ziemassvētku depozītu ar
jums izdevīgām procentu likmēm:

- ◆ no 7,25% gadā līdz 9% gadā latos;
- ◆ no 6,25% līdz 7,5% gadā ASV dolāros;
- ◆ no 4,25% līdz 5,75% gadā EUR.
- ◆ Ziemassvētku depozīta termiņi —
no 12 līdz 36 mēnešiem.

Pieņemam Lattelekom maksājumus
(bez komisijas maksas).

**Sniedzam visus bankas
pakalpojumus.**

Mūsu tālr. 53 07041 Preiļos,
44192 Līvānos.

Apkalpojam darbdiēnās
no plkst. 8.30 līdz 16.00.

Laipni lūdzam!

Pērk MEŽUS un CIRSMAS
(no 700 m³).
Starpnieku pakalpojumus apmaksā.
Mob. tel. 9438655.

**Iepērkam mājlopus
dzīvsvārā.**
Samaksa uz vietas.
Tālr. 42807, 43179, 46384, 9161121.